

GEZİCİ GAZETE

Festival İzlemenin 25 Yolu

Gezici Festival, her yıl Türkiye ve dünya sinemasının özgün ve yenilikçi örneklerinin yanı sıra, tematik programlar sunuyor. Kısalar ve çocuk filmleri, canlı müzik eşliğinde sunulan sessiz filmler bunlardan bazıları. Ayrıca, her yıl farklı güncel meselelerin sinemadaki yansımalarını mercek altına almaya çalışıyoruz. Festivalin belki de en keyifli yanlarından biri, birbirine uzak gibi görünen filmler arasında bir diyalog kurarak bizleri yalnızca sinemayı değil, hayatı da yeniden düşünmeye davet etmesi. Programdaki filmler arasındaki bu bağlar, sunduğumuz bölüm başlıklarıyla sınırlı değil. Bu anlamda, her festival seyircisinin, seçtiği filmlerle kendi özel 'patikasını' oluşturduğunu söyleyebiliriz. İşte farklı film izleme patikaları:

Gezici Festival'de ağırlıklı olarak kadın yönetmenlerin imzasını taşıyan ve kılıpları kıran birçok güçlü kadın portresi bulunuyor: **Alice**, **Ayrık Otları**, **Görünmez Yaşam**, **Güle Oynaya Cehenneme Gidiyoruz**, **Kız Kardeşler**, **Sinek Kuşu**, **Toni Morrison: Beni Oluşturan Parçalar**, **Tristana**, **Tamilla** ve **Üç Yaz**.

Festivalde, Brezilya'nın yakın tarihine eğilen üç film yer alıyor: **Görünmez Yaşam**, **Sıra Sendeymiş**, **Üç Yaz**.

Aşırı sağın yükselişi dünyanın birçok ülkesinde önemli bir sorun. Demokrasinin geleceğine yönelik tehdidin izlerini **Işık**, **Daha Fazla Işık** ve **Annelerimiz** filmlerinde görmek mümkün.

Dünyanın güncel sorunlarından biri de ırkçılık ve ayrımcılık. **Siyah Perde: Sinema ve ırkçılık** bölümünde Amerika'daki ırkçılık üzerine yapılmış iki klasik yapıt var: **Doğruyu Seç** ve **Gecenin Sıcaklığında**. Bu başlığın altında yer almamakla birlikte, **Toni Morrison: Beni Oluşturan Parçalar** ve **Torbacı** da bu meseleyle ilgili olarak programda yer alan filmlerden.

Kendi oluşturduğunuz patikaları ve izleme deneyimlerinizi sosyal medya hesaplarımız üzerinden bizlerle paylaşsanız seviniriz.

Fatih Özgüven Seçkisi

Yazar ve eleştirmen Fatih Özgüven seçtiği üç film ile Gezici Festival'in konuğu olacak.

Tanrıdan korkan insanların yaşadığı bir Danimarka köyünde, bir baba ve üç oğlunun hikâyesi. Mikkel dini sorguluyor. Anders farklı inanca sahip bir kıza âşık. Johannes ise kendini İsa sanıyor ve bu çevresindekiler tarafından deli olarak nitelendirilmesine yol açıyor. Ancak Kutsal Ruh'un ortaya çıkmasıyla her şey değişiyor. Carl Theodor Dreyer imzalı **Söz** (*Ordet*, 1955), din kurumu ile kişisel inanç arasındaki çatışmaya odaklanan, duygusal ve entelektüel açıdan çok güçlü bir film: **Altın Küre** ve **Altın Aslan** Ödülleri.

Parisli yazar Alain Leroy, Versay'da bir klinikte alkolizm tedavisi görmektedir. Bunalımda olan Alain, taburcu edildikten sonra hayatını devam ettirecek gücü kendinde bulamaz. Paris'e dönüp eski dostlarını ve sevgililerini bulmaya çalışır ve kendine yaşamak için bir sebep arar. **Saman Alevi** (*Le Feu Follet*, 1963), Louis Malle'e Venedik'te Jüri Özel Ödülü'nü kazandırmıştı.

Güzel ve masum Tristana (Catherine Deneuve), annesinin ölümünden kısa bir süre sonra orta yaşlı aristokrat Don Lope'un (Fernando Rey) koruması altına girer. Şehvet düşkünüm adam zamanla genç kızı cinsel arzularının nesnesine dönüştürür. Tristana'nın yakışıklı ve fakir sanatçı Horacio'ya (Franco Nero) âşık olması durumu farklı bir noktaya taşır. Luis Buñuel'in başyapıtı **Tristana** (1970) gerçeküstü sahneler içeren, din ve politikayı eleştiren bir karakomedi.

Dünya Sineması

25. Gezici Festival, bu bölümünde bu yıl uluslararası film festivallerinde beğeni toplayan önemli filmleri bir araya getiriyor. Slovak yönetmen Marko Škop'un imzasını taşıyan **Işık, Daha Fazla Işık** (*Let There Be Light*), Slovakya'da aşırı sağın yükselişine odaklanıyor. Günümüzün bu önemli sorununu küçük bir kasabada gelişen olaylarla ele alan film, önyargı ve düşmanlığın kuşaktan kuşağa nasıl aktarıldığını tartışan bir yapımdır. **Işık, Daha Fazla Işık**, Karlovy Vary Film Festivali'nde Jüri Özel Ödülü ve En İyi Erkek Oyuncu Ödüllerine layık görüldü.

30 yılı aşkın bir süre devam eden ve 200.000'den fazla insanın ölümüyle sonuçlanan iç savaşın yaralarını sarmaya çalışan Guatemala'dan ardarda güçlü filmler geliyor. César Díaz'ın yönettiği **Annelerimiz** (*Our Mothers*), adli tıp kurumunda çalışan genç antropolog Ernesto'nun, annesinin karşı çıkmasına rağmen, yıllar önce kaybolmuş bir gerilla olan babasının izini sürmesini anlatıyor. Kişisel bir hikâyeyi çarpıcı bir şekilde toplumsal tarihle bütünleştiren film, bu yıl Cannes Film Festivali'nde en iyi ilk filme verilen Altın Kamera Ödülü'nü kazandı.

Brezilya'nın önde gelen sinemacılarından Karim Aïnouz'un **Görünmez Hayatı** (*Invisible Life of Eurídice Gusmão*), 1950'li yılların Rio de Janeiro'sunda yaşayan iki kız kardeşin hikâyesini düşsel bir dille anlatıyor. Bu yıl Cannes Film Festivali'nde Belirli Bir Bakış Bölümü Büyük Ödülü'nü kazanan film, Brezilya'yı Oscar yarışında temsil edecek.

Bu yıl dünya siyasetinde ses getiren gelişmelerden biri de, Brezilya'da aşırı sağcı lider Jair Messias Bolsonaro'nun devlet başkanı seçilmesi oldu. Eliza Capai imzalı **Sıra Sende** (*Espero tua (re)volta*),

bu gelişme öncesinde, lise öğrencilerinin isyanına odaklanıyor. Öğrenci hareketinin farklı bileşenlerine yer veren belgesel, 'tarih nasıl ve kimin gözünden ele alınmalı' sorusunu tartışıyor. **Sıra Sende** bu yıl Berlin'de Amnesty International Film Ödülü'nü kazandı.

Brezilya'nın güncel sorunlarına odaklanan bir diğer film Sandra Kogut imzalı **Üç Yaz** (*Three Summers*). Rüşvet skandalına bulaşmış zengin bir ailenin bireylerinin ve ailenin villasında çalışanların birbirini takip eden üç yaz boyunca yaşadıklarını anlatan filmin başrolünde Brezilya'nın en önemli oyuncularından Regina Casé var. (2019 Antalya Altın Portakal Film Festivali, Uluslararası Yarışma, En İyi Kadın Oyuncu Ödülü) Bu sarsıcı kara komedi, aynı zamanda baskıcı neoliberal ideolojinin iktidara gelişinin ardındaki nedenleri gözler önüne seriyor.

2019'da dünya festivallerinde gösterilen en çarpıcı canlandırma olan **Bir Köpeğin Fantastik Hikâyesi** (*Marona's Fantastic Tale*), deneyimli yönetmen Anca Damian'ın elinden çıkma. Film Marona adlı bir köpeğin geçirdiği kaza sonrasında geçmişini hatırlamasını anlatıyor. Etkileyici karakter tasarımıyla Belçikalı karikatürist Brecht Evens imzasını taşıyan yapımdır, Bucheon Uluslararası Canlandırma Film Festivali'nde En İyi Film Ödülü'nü aldı.

Doctor Who, *Penny Dreadful* gibi televizyon dizilerinden tanıdığımız İngiliz oyuncu Billie Piper'ın yazıp yönettiği ve başrolünü oynadığı **Ayrık Otları** (*Rare Beasts*), romantik komedi formüllerini tersyüz ediyor. Renkli üslubu ve usta oyuncularıyla dikkat çeken film, Francis Ha ve Fleabag'den sonra hafızalarımızdan silinmeyecek bir anti kadın kahraman portresi çiziyor.

South by Southwest Film Festivali'nde Jüri Büyük Ödülü'nü kazanan **Alice**, Fransız yönetmen Josephine Mackeras'ın ilk uzun metraj filmi. Kocasının, ortak birikimlerini alıp ortadan kaybolmasından sonra ailesini geçindirmek ve borçlarını ödemek durumunda kalan Alice'in hikâyesini mizahi bir tonla perdeye taşıyan yönetmen, bu yılın en çarpıcı kadın filmlerinden birine imza atıyor.

Bölümde yer alan bir diğer ilk film ise, 14 yaşındaki Eunhee'nin yetişkinliğe geçiş hikâyesini konu alan Bora Kim'in yönettiği **Sinek Kuşu** (*House of Hummingbird*). Seyirciyi 1994 yılının Seul'üne götürerek aile, ergenlik ve toplum baskısı gibi konuları dokunaklı bir dille ele alan film, bu yılki İstanbul Film Festivali'nin Uluslararası Yarışma bölümünde En İyi Film Ödülü'nü aldı.

İddialı görsel tasarımıyla dikkat çeken **Zaman Her Şeyi Siler** (*They Say Nothing Stays The Same*), Japonya'nın ünlü oyuncularından Joe Odagiri'nin ilk yönetmenlik denemesi. Kayıkcılıkla geçimini sağlayan yaşlı Toichi'nin öyküsüne odaklanan film, modernizmin öncülük ettiği değişimleri konu alan çağdaş bir masaldir. Christopher Doyle'ün olağanüstü görüntüleri ve Tigran Hamasyan'ın özgün müziğine de dikkatlerinizi çekelim. Film Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde Uluslararası Yarışma'da En İyi Film Ödülü'nü kazandı.

Türkiye 2019

Burak Çevik'in bu yıl Berlin Film Festivali'nde gösterilen filmi **Aidiyet**, 2004 yılında işlenen bir cinayetle başlıyor. 55 yaşındaki bir kadın banliyödeki evinde bıçaklanarak öldürülür. Cinayetin zanlısı olarak öldürülen kadının kızı ve kızın sevgilisi gözaltına alınır ve 2007 yılında dava sonuçlandığında müebbet hapis cezasına çarptırılır. Filmde, cinayeti işleyen zanlıların tanıştıkları ilk geceden, olay günü polislere verdikleri ifadeye kadar geçen süreçte yaşananlar konu ediliyor.

Bozkır, bu yılki Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde tam 11 ödül alarak adından en çok söz edilen film oldu. Yapılacak baraj inşaatı nedeniyle tahliye edilmesi gereken bir köyde, evini ve eşinin evin bahçesindeki mezarını terk etmeyi reddeden yaşlı bir baba ile yıllardır görüşmediği oğlunun birbirleri ve geçmişleriyle hesaplaşmalarını perdeye taşıyan **Bozkır**, Ali Özel'in ilk filmi.

Başarılı yönetmen Emin Alper'in son filmi **Kız Kardeşler**, babaları tarafından kentteki ailelere besleme olarak verilen ama farklı nedenlerle orada tutunamayarak dağ köyündeki evlerine geri gönderilen üç kız kardeşin, birbirlerinden güç alarak ayakta kalmaya çalışırken bir yandan da tekrar kasabaya gidebilmek için girdikleri gizli rekabeti konu ediniyor. Emin Alper'in kızları, derin Anadolu'nun gözden ve gönülden uzak bir köyünde, geleneklerin ezip yok ettiği, eğitim alamamış, talihsiz ve kadersiz insanlar. İlk gösterimi Berlin'de yapılan film İstanbul Film Festivali'nde En İyi Film dahil beş ödül ve Saraybosna Film Festivali'nde En İyi Yönetmen Ödülü'nü aldı.

Babamın Kanatları filmiyle tanıdığımız Kıvanç Sezer'in ikinci filmi **Küçük Şeyler**, bölge müdürü olarak çalıştığı ilaç şirketinden atıldıktan sonra gitgide çevresine karşı duyarsızlaşan Onur'un (Alican Yücesoy), içinde bulunduğu krizin, evliliği üzerindeki yansımalarını ekrana taşıyor. Bu yıl Adana Film Festivali'nden En İyi Senaryo ve En İyi Erkek Oyuncu, Antalya Altın Portakal Film Festivali'nden ise Jüri Özel Ödülü ve En İyi Erkek Oyuncu Ödülü ile dönen film absürd mizahı ile ilgi çekiyor.

Yönetmen Cenk Ertürk'ün ilk uzun metrajlı filmi **Nuh Tepesi**, bir yandan orta yaş kriziyle boğuşurken, diğer yandan Nuh Ağacı'nın altına gömülmek isteyen ve ağacı kendisinin diktiğini iddia eden babasının son dileğini gerçekleştirmek için kasabalılarla bir tartışmaya girmek zorunda kalan Ömer'in (Ali Atay) hikâyesini anlatıyor. Tribeca Film Festivali'nde En İyi Senaryo ve En İyi Erkek Oyuncu ödülleri yanı sıra Adana Film Festivali'nde En İyi Film seçilen **Nuh Tepesi**, bu yılın en dikkat çeken yerli yapımlarından biri oldu.

Özkan Yılmaz'ın yönettiği **Suluk**, yaşam ve ölüm üzerine bir film. Hayatını boşuna harcamış, yılgın, huysuz ve hasta bir adam (Uğur Polat), zamanının çoğunu onun evinde geçiren içine kapanık ama aslında hayat dolu bir genç kız (Aşlı İnandık) ve hastabakıcı olarak hayatını kazanan ancak en iyi bildiği şey hastalara son nefeslerinde eşlik etmek olan bir genç adamın (Emrullah Çakay) kesişen hikâyesi.

Her yıl binlerce Türk, Avustralyalı ve Yeni Zelandalı turist Gelibolu Yarımadası'ndaki şehitlikleri ziyaret ederek, 1915'te Çanakkale Savaşı'nda hayatlarını kaybeden şehitleri anarlar. Avustralyalılar ve Yeni Zelandalılar, bu savaşın ulusal kimliklerinin oluşmasındaki temel unsur olduğuna inanırlarken, Çanakkale Türkler için millî birlik ve beraberliğin en önemli simgelerinden biri haline gelmiştir. Milliyetçi duyguların 'şehitlik turizmi' ile nasıl ayakta tutulduğunu gözler önüne seren **Şehitler**, yönetmen Köken Ergun tarafından üç yılı aşan bir sürede hazırlandı.

Sanat Uzun, Hayat Kısa

Ars longa, vita brevis (sanat uzun, hayat kısa) kökeni Hipokrat'a kadar uzanan Latince bir deyim. Antik Yunancada 'sanatın' beceri ve zanaat anlamında kullanıldığı düşünüldüğünde, "öğrenilecek çok şey ve bunlar için gerekli çok az zaman var" anlamına geliyor. Ancak deyim, yaygın yoruma göre, insanın ömrünün kısa süreli oluşuna karşın, sanatın sonsuzluğuna yapılan bir vurgu olarak biliniyor. Söz konusu farklı yorumlar, bölümde yer alan filmleri tartışmak için uygun bir zemin oluşturuyor. Müzik, tiyatro, edebiyat ve sinema gibi farklı sanat dallarından sanatçıların hayatlarını ele alan bu filmler, sanat ve hayat arasındaki ilişkiyi sorguluyor. Leonard Cohen'in 'So Long Marianne' parçasının kahramanı Marianne Ihlen, son olarak Cohen'in ölüm döşegindeki ilham perisine yazdığı dokunaklı mektupla gündeme gelmişti. **Marianne ve Leonard: Aşk Sözleri**, ikili arasında bir ömre yayılan tutkulu aşkı anlatıyor. Tayvanlı çok yönlü sanatçı Leo Chiang, babasının Alzheimer olduğu haberini alınca, büyülmüş ve gösterişli bir sahne performansı hazırlamaya karar verir. **Zaman Makinemiz**'de, kendi elleriyle yarattığı zaman makinesi, tiyatro sahnesinde ortak geçmişlerini geri getirecektir. Bu yıl yitirdiğimiz Nobel ödüllü yazar Toni Morrison (1931-2019), Afro-Amerikalıların deneyimlerini edebiyata aktaran en önemli isimlerden biri. Timothy Greenfield-Sanders'ın yönettiği **Toni Morrison: Beni Oluşturan Parçalar**, yazarın gözünden tarihe, insanlık durumuna, Amerika'ya ve ırk sorununa dair çarpıcı bir panorama.

Yönetmen Alma Har'el'in imzasını taşıyan **Altın Çocuk**, genç kuşağın en yetenekli oyuncularından Shia LaBeouf'ün Hollywood'da bir çocuk oyuncu olarak yaşadıklarına odaklanıyor. Gezici Festival'in dostlarından Ehsan Khoshbakht'ın yönettiği **Renkli-Farsça** ise, örnekleri kaybolan ve unutulmaya yüz tutan 1960 ve 70'li yılların popüler İran sinemasını konu alıyor. Dört yılı aşkın bir çabanın ürünü olan belgesel, İran'ın devrim sonrası yönetmenleri kadar iyi bilinmeyen öncü sinemacılarını yakından tanımak ve İran sinemasıyla büyük benzerlikler içeren Yeşilçam'la karşılaştırmalar yapmak için kaçınılmaz bir fırsat.

Amerikan Sinemasının Kadın Öncüleri

ABD’de geçtiğimiz yıl en çok gişe yapan 100 filmde yalnızca dördünde kadın yönetmenlerin imzası bulunuyor. Sinema sektörü hâlâ cinsiyet eşitsizliğinin en yaygın olduğu sektörlerden biri. Geçmişte pek çok film gerçekleştiren kadın yönetmenler, sinema tarihi tarafından görmezden geliniyor. ABD Büyükelçiliği’nin katkılarıyla düzenlenen ve Il Cinema Ritrovato Festivali’nin küratörü ve sinema yazarı Ehsan Khoshbakht’in hazırladığı bu bölüm, kameranın ardındaki kadınların zengin tarihine ışık tutmayı hedefliyor. Amerikan sinemasının üç öncü kadın yönetmeni seçkide yer alıyor: **Otostopçu** (*Hitch-Hiker*, Ida Lupino), **Torbacı** (*Connection*, Shirley Clarke), **Güle Oynaya Cehenneme Gidiyoruz** (*Merrily We Go To Hell*, Dorothy Arzner).

Sessiz Film, Canlı Müzik

Gezici Festival’in artık klasikleşen bölümlerinden Sessiz Filmler, aynı zamanda en çok ilgi gören ve merakla beklenen etkinliklerden.

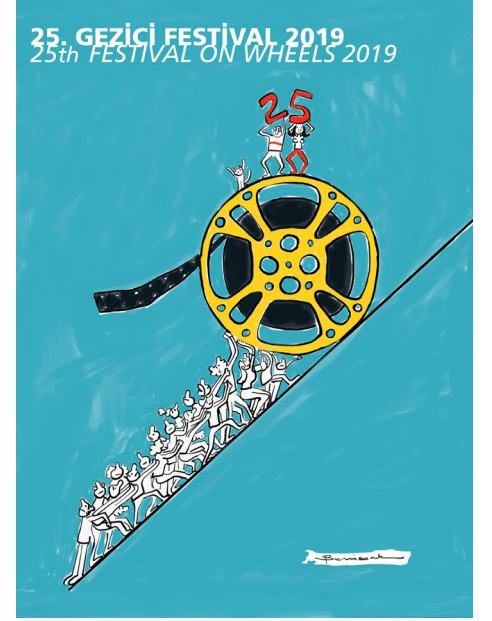
Hollandalı besteci ve konser piyanisti Daan van den Hurk, **İmparatorluk Kalıntısı** (*Fragment of an Empire*, 1929) filmi için Vladimir Deshevov’un özgün müziğinin uyarlamasını icra edecek. 50 yıla yakın sanat hayatında pek çok önemli festivalde müzik yapan sessiz film müziği bestecisi ve icracısı Donald Sosin ise, **Çatışan Arzular** (*Smouldering Fires*, 1925) filmine hayat verecek. Muhsin Ertuğrul’un 92 yıl sonra seyirci karşısına çıkacak Ukrayna yapımı filmi **Tamilla**’nın Ayşe Tütüncü imzasını taşıyan özgün müziği ise, piyanoda Ayşe Tütüncü ve klarnette Miray Eslek tarafından icra edilecek.

Kısa İyidir

Gezici Festival, yılın öne çıkan kısa filmlerini Çağdaş Sanatlar Merkezi’nde ücretsiz olarak izleyiciyle buluşturuyor. Bu yılki kısa film seçkisinde ABD, Almanya, Fransa, İspanya, Romanya, Türkiye ve Yunanistan’dan filmler yer alıyor.

Çocuk Filmleri

Bu yıl Çekya yapımı canlandırmalardan oluşan Çocuk Filmleri seçkisi ücretsiz olarak küçük izleyicilerin beğenisine sunulacak.

1995 yılından bu yana Gezici Festival’e birbirinden özgün afişler sunan **Behiç Ak**, hazırladığı afişle 25. yılında da desteğini sürdürüyor.

f t v @ / gezicifestival

www.ankarasinemaderneği.org

29 Kasım - 5 Aralık **ANKARA** Büyülu Fener Kızılay, Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi

6 - 8 Aralık **SİNOP** Halk Eğitim Merkezi

9 - 12 Aralık **KASTAMONU** Kastamonu Üniversitesi, Ahmed Yesevi Konferans Salonu

Ambasáid na hÉireann | Ankara
Embassy of Ireland | Ankara
İrlanda Büyükelçiliği | Ankara

Hollanda Kraliyeti

büyülu
fener

Il Cinema
Ritrovato on tour

PUNCTUM
CREATIVE

AFSA
ÇENEÇE

BEYAZPERDE

CİNEDERGI

CINEITUEL FILMLOVERSS

filmarası

KÜLTÜR SANAT®
HARİTASI

POPÜLER SİNEMA

radio odtü
103.1

S Sinemalar.com

sadibey.com

öteki
sinema

SinemaTürk

T24